

V. évfolyam, 45. szám.

Műfajtái árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =
 Junius 6. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi és anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Si vis pacem, para bellum!

Irta: Kálosi József orsz. képviselő.

A pünkösdi szent ünnepek nemcsak a magyar gazda közönségre, hanem a politikai világra is kellemes meglepetést hoztak. Mindkét irányban a lehangoltságot, majdnem elcsüggedést a jóleső remény váltotta fel.

Éppenugy, miként az égből váratlanul lehullott manna, a termékenyítő, az áldást hozó országos eső, mindnyájunknak ajakáról háláadó fohász tört ki az egek Urához a kegyelemért, amelylyel — majd hogy nem az utolsó órákban részletetett: azonképpen a megkönnyebbülés érzete fogta el a politikai válságos helyzet miatt már-már, nem éppen alaptalanul kétségbeeső hazafiaknak táborát.

Nemcsak azért, mert az országos függetlenségi és 48-as pártnak nagynevű vezérei, ezek között első sorban anaak fővezére mindenki által érthetőleg, félremagyarázhatatlan kijelentést tett arra nézve, hogy a párt semmi körülmények között sem mond le a programjában foglalt elveiről, legkevésbé pedig a hazánk felvirágzását biztosan eredményező gazdasági függetlenségünk alapját képező s azonnal éllelbeléptetendő önálló bankról, valamint ezt követőleg az 1917-ik évben felállítandó önálló vámterületről, hanem azért is, mert egy oly fontos, oly életbevágó kérdés döntetett el, mely a nemzet további magatartására nézve utmutatásul és bátorításul szolgálhat. Ugyanis az országos közigazgatási konferencián, mely pünkösdi másodnapján a Herkulesfürdőben 50 vármegye képviseltetésével tartatott meg, oly hazafias kijelentések történtek, amelyek igazolják azt, hogy a közigazgatási tisztviselők hivatásuknak a magaslatáról le nem sülyedtek.

Pestvármegyének a közelmúltban lefolyt nemzeti küzdelemben is, ugy miként minden más téren tanusított férfias viselkedéséről előnyösen ismeretes, derék, mondhatni vitéz alispánja: Fazekas Gusztáv bontotta ki ismét azt a lobogót, melyet az utóbbi napokban egyes eltévelyedett egyének bemocskolni igyekeztek. Minden ellenmondás nélkül felesküdték a gyűlés tagjai s újabb hitvallást tettek arra nézve, hogy ha arra szükség lesz, vagyis ha a nemzet úgy parancsolja, habozás nélkül

sietni fognak saját hatáskörükben a netán veszélyben forgó alkotmány megvédésére. Ezzel tüntetőleg megszakítottak minden érintkezést azokkal az önző és csak a saját maguk kényelmét tekintő elemekkel, akik elég vakmerőek voltak már eleve, idő előtt proklamálni, hogy ő reájuk a netán bekövetkezhető küzdelemben senki se számítson.

Ilyen perverzítás láttára szükséges is volt az ünnepélyes kijelentés, ha másért nem, azért is, hogy a kötelességükre megfeledezettek sötét odujukba a visszavonulásra kényszeríttessenek. A katonát, ki harc előtt ilyen, vagy csak ilyesféle nyilatkozatot merne tenni, stante pede agyonlövésére ítélnék. Mert hát eltűnni nem lehet, hogy a gonosz példa követőkre találjon. Senki nem mondja, jó lélekkel nem is tanácsolhatja, hogy a nemzetre kétes kimenetelű harc könnyelműen megindíttassék.

Azonban, ha az arra hivatottak a végső szükség kényszerének hatása alatt ezt mégis elhatároznák: becsültes embernek az alól magát kivonnia nem szabad. Akár járna az kockázattal, akár nem.

Régi találó példabeszéd az, hogy *aki békét akar, az készüljön a háborúra.*

Tartsuk tehát szárazon a puskaport és ne próbálja senki meg, hogy azt az ellenségnek felajánlja megvétele.

Caveant consules, ne quid republica detrimenti capiat!

A drágaság ellen.

Az ujvidéki piac mizeriáit nem egyszer tettük már szóbeszéd tárgyává s midőn újból ezen türheteretlen állapotra hívjuk fel rendőrkapitányságunk figyelmét, tesszük főleg azon okból, hogy a mindannyiunk előtt ismert piaci visszaélések megszüntetésével a napról-napra emelkedő drágaság enyhítéséhez hozzájáruljunk. Az ujvidéki kofák üzérkedéseit, az elővásárlást ajánljuk az illetékes körök és hatóság figyelmébe. Jóllehet az elővásárlás már régebben rendőrileg tiltva, illetve korlátolva lett, az még mindig fenáll, virágzik. A kofák tudvalevőleg korábban lepik el a piacot, mint a háziasszonyok, sőt a város határáig is elébe mennek a vidéki kocsiknak s a behozott élelmiszereket: csirkét, tojást, zöldséget stb egy tömegben, olesón vásárolják meg, hogy azután nagy haszonnal, borsos áron tudadjanak rajta. A termelő ilyformán nem nagy hasznát látja termelvényeinek, a fogyasztó

közönség pedig méregdrágán kénytelen piaci szükségletét megvenni.

Ott van Arad városa pd., mely megmutatta, mikép lehet segíteni e bajon. Arad városa ugyanis új vásárrendtartást készített, amelybe befoglalták az *elővásárlás korlátozását* is. E szerint a kofáknak csak reggel 8 óra után szabad a termelőktől vásárolniok, 8 óráig pedig a közönség közvetlenül a termelőktől vásárolhat. Az aradi polgármester kijárta a miniszteriumban, hogy bár a vásárrendtartási szabályrendeletet egész terjedelmében nem hagyták jóvá, de Arad város tvh. bizottságának kivánságához képest az elővásárlásra vonatkozó pontot kiveszik a szabályrendeletből és mint önálló rendelkezést hagyják jóvá. De a polgármester arra nézve is engedélyt kapott, hogy a rendelkezést még a jóváhagyás beérkezése előtt életbe léptethesse s így a város rövid időn belül konstatálhatni fogja majd, hogy minő kihatása lesz az új rendnek a piaci viszonyokra.

Az elővásárlás korlátozása, szabályozása Ujvidéken nemcsak a nagy közönség, de az üzletszerűleg kofálkodással foglalkozók érdekeit is szolgálja oly módon, ha nemcsak az elővásárlás korlátozottnak, de a kofák foglalkozása kereskedelmi jogosultsághoz köttetnék, Jelenleg egy egész csomó olyan asszony is megy ki üzérkedni a piacokra, akiknek nem állandó foglalkozásuk a kofálkodás. Tulajdonképp a kofáknak a termelőktől egészen külön piacon kellene a letelepülést megengedni s itt e helyen a nap bármely szakában árusíthatnának. A piacra felügyelő rendőri közegeknek, míg az elővásárlási tilalom ideje tartana, a legszigorubbann kellene őrködni az Aradéhoz hasonló szabályzat végrehajtása felett. Előbb azonban ilyen szabályzatot kell Ujvidéken is megalkotni. Annyi tény, még pedig minden kétségen felül, hogy ha a közönségnek lehetővé tétetnék, hogy közvetlenül a termelőktől vásárolhasson, a mai elviselhetlen drágaság legalább némileg enyhülne.

Rajzkiállítás a kir. kath. magyar főgimnáziumban.

Rendkívül érdekes, szórakoztató, de mindenek felett tanulságos látványosságban volt része az ujvidéki tanuló ifjuságnak, a szülőknek és a közönségnek pünkösdi első és másodnapján Várady Kálmán főgimnáziumi rajztanár által rendezett rajzkiállításon.

Napok óta csoportosan áll meg a közönség a gimnázium ablakai előtt és a legnagyobb érdeklődéssel nézik a tanuló ifjuság által készített szebbnél-szebb kivitelű falra-

BOGDÁNY és TÁRSA
 Budapest,
 VI. Dalmok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

KRON KÁROLY FIA

cég Ujvidéken tisztelettel értesíti n. é. vevőit, hogy a nyári ujdonságok lenge selyem szövetekben: mint Eolienne, pouplin, ottoman, marquissette, valamint batistok, ruhavásznak, shantung, tussor, foulard, madeirahimzések, sima és himzett piquékermék, francia percaikok és delainek-beleértve a legutolsó hetek kreációit is — raktárra érkeztek és a cég nagyszámu kirakataiban kerülnek folytatólagosan kiállításra.

gaszokat, melyek a kiállítás helyét, idejét és célját jelzik.

A rajzterem és a mellette lévő szertárak valóságos lobogó- és virágdíszben voltak. A termekben felállított állványokon két sorban az I–VIII. osztály rajzai voltak felszegezve úgy, hogy minden osztály *méréstani* és *szabadkézi rajzai* külön-külön csoportot alkottak. Ha egy kissé behatóbban nézzük a kiállított rajzokat és pedagógiai bonckés alá vesszük az I–VIII. osztályig való rajzolásban használt módszert, úgy határozottan el kell ismernünk Várady Kálmán rajztanár ügyességét és mindenekfelett helyes tanítási módszerét.

Az első osztályban a párhuzamosan kezelt méréstani és szabadkézi rajz közül az első, tisztaságával, precizségével és kivitelének szépségével ragadja meg a szemlélő figyelmét, a második, amelynél az alkalmazott módszer feltétlen figyelmet érdemel, a fantáziára alapított eljárás. A gyermek rajzol mindent, ami közvetlen közelében van, majd csak megismeri a tárgyakat, mely után félre teszi és tisztán emlékezetből iparkodik összekonstruálni a szemlélt és kívánt alakot.

Ez az öntudatos rajzoltatás, amikor a rajzoló teljes figyelme kívánatik meg, amikor gondolkodva dolgozik, alakít, ugyyszólván terem. Nagyon helyes módszer látszik ki a szabadkézi rajzoltatásnál azon momentum felhasználásával, hogy a többi tantárgyak tanításával hozza kapcsolatba úgy, hogy az azokban szemlélt alakok emlékezet után rajzoltatnak le. A természetrajzban tanult kigyó formáját egy ecsetvonással csinálja meg a fiú, mert a kigyó fogalmát és jellemző tulajdonságait már a természetrajzban tanulta és emlékezte könnyebben párosul alaki képességével, mintha tisztán az elszigetelt alaki képességére volna utalva.

Igy látjuk tisztán az egyéniség, az individualitás kialakulását a modern rajzoltatás által. Ugyancsak az egyéniség érvényrejutását látjuk a második osztály rajzoltatásánál is, sőt a fokozatos fejlődés menete már a geometriai ábrázolásoknál szembevetődő, amennyiben nem elégszik meg a mértani idomok szolgáló lemásolásával, hanem a már lerajzolt mértani idomokból komponáltat, ahol ismét a fantázia szerepe lép előtérbe. Érzékelteti és beláttatja a gyermekekkel, hogy a *szervezés* és *szemlélet* nem ugyanaz, sőt nagyon is különböznek egymástól, azért a mértani ábrázolás mellett ugyanazon alakot még szemlélet útján is megismerintatja, megrajzoltatja. Itt a helyes látás első lépése, a plasztikai érzék tökéletesítésének feltétele.

A szabadkézi rajz tanításában használt módszer nagyon helyes, mit az eredmény is bizonyít. E fokon, azaz a második osztály rajzoltatásánál az amerikai módszerhez hasonlóan a gyermek, illetőleg a rajzoló mindkét kezét egyszerre foglalkoztatja ugyanazon alak lerajzolásánál, ami mindkét kéznek egyformán való ügyesítése mellett figyelmet és intenzív lelki munkát kíván.

Milyen gondolkodva kell itt dolgoznia a gyermeknek, hogy a két kéz által különböző irányban mozgatott irón egyforma alakot ábrázoljon. Az egyszerű természeti tárgyakat előrajzolás nélkül rajzolja meg e fokon a gyermek esetében. Ezek az u. n. ecsetgyakorlatok,

melyek alapját képezik a további komplikáltabb ecsetmunkáknak. Szinte bámulatos, hogy egyik rajz tisztább mint a másik. A radír körülbelül ismeretlen tárgy a rajzoló előtt, ami rendkívül lényeges momentuma a gyermek tisztaság érzékének.

A harmadik osztály rajzolásában a teljesen modern irányzatot látjuk keresztülvive. Kézügyesítő gyakorlatokkal kezdi a rajzoltatást és úgy halad fokozatosan. Egy vonalat többször rajzoltat meg, melyek közül kiválasztatja a rajzolóval a legjobbat és azt a többitől eltérően élénkebb vonallal jelölteti meg. Itt látszik meg a gyermek helyes alaki itélő tehetsége és rajzoltatási készsége.

Itt találkozunk az első magyar motivumu mintával, melynek megtervezését az anyaggyűjtés munkája előzi meg, oly módon, hogy a magyar stílust jellemző elemeket rajzol a gyermek jó időn keresztül, hogy lelkében a stílus karakterisztikája rögződjék meg, mely után a rajzolt elemekből önálló tervezetet rajzoltat, komponáltat, tisztán a gyermek individualitására és alaki fantáziájára utalva.

Nagyon jellemző a megrajzolt magyar stílu minták színezésének módja is. Nem szolgáló utánzata ez a már kész magyar mintának, hanem öntudatos, önálló szinkompozíció. Több kiszínezett mintát kap a gyermek, hogy azokból a saját ízlése szerint válogassa össze azon színeket, melyekkel mintáját színezni akarja.

Valóságos öntevékenységére, önállóságra, bátorságra nevel a rajzoltatási mód. S látjuk egyttal azt is, hogy semmivel sem marad hatrab a rajz a többi tárgyak mögött mint lélekművelő, finomító és kepző eszköz.

A negyedik osztály által készített méréstani rajzok pontosságuk, a kihuzás szépsége és tisztasága által tűnnek ki; a szabadkézi rajzoltatásban két irányt látunk érvényesülni, amennyiben a renaissance és a japán-kínai stílus köréből meríti az anyagot. Szépek a japán-kínai stílusban készített munkák, melyeknél a színezés változatossága és ügyes kompozíciója a fontos. Jó az ötödik osztály geometriai testesportjainak látszat utáni rajzoltatása. Nagy változatosságban látjuk az arab-perzsa idomok tervezetét is. Itt használják a vázlatkönyveket, melyben nagyon sok szép és jó természet után készült rajzot találhatunk.

A hatodik és hetedik osztályok rajzaiból rendezett kiállítás természet utáni rajzokból áll, melyek ceruza, tuss és aquarellet előbb vázlatszerűen, azután részletes kidolgozásban vannak elkészítve, sőt az utóbbi osztály rajzolt alakjait már színes háttérben találjuk, valamint itt vannak nagyobb számban a természet utáni szabadfelvételek is.

A nyolcadik osztály rajzai a koponya anatómiai rajzolásával kezdődve, fokozatos menetet tüntetnek fel, a teljes emberi alak megrajzolásáig.

Jóllehet nem tartozik a szoros rajzolás keretébe az agyagmintázás, de nem érdektelen, ha a kiállítás értékét emelő e fajta munkákról is megemlékszem röviden. Igaz, hogy nagyon soknál csak kezdő próbálgatás a mintázás, de egy-kettő oly ügyes dolgokat produkált, hogy mindenkinek figyelmét felkeltette.

Mihál András VII. oszt. tanuló két munkája határozottan jó. Az egyik Tell Vilmos alakját ábrázolja azon alkalomból, amidőn

Gesslert lelővi, a másik a harmonikás kis fiut. Mindkettőnél határozottan öntudatos gondolkozását és tehetségét bizonyítja be a nevezett fiú.

Várady Kálmán ügyességét és jó pedagógiai tapintatát állapíthatjuk csak meg az utóbbi munkákból is, mert megragad minden módot és alkalmat arra, hogy a gyermekben keletkező vagy szunnyadó alaki tehetséget kifejlessze, vezesse és művelje. Mondhatom, hogy rövid egy iskolai év leforgása alatt gyökeres változtatásokat tett a gimnáziumi rajzoltatásban és fáradságot nem ismerő szorgalma és ügybuzgalma a közvélemény elé juthatott a szép kiállításon.

Amellett, hogy esztétikai célt szolgált a rendezett kiállítással, a szerencsés ujtásnak is megvetette alapját a kath. gimnáziumban, mert a következő években rendezendő kiállításával a törekvés, iparkodás és a nemes verseny magvát hintette el a tanuló ifjúság lelkébe. Ha nem is mindegyik, de az ifjúság legnagyobb része arra fog törekedni, hogy minél több kiállításra érdemes munkát tudjon produkálni.

A kiállításon kifejtett fáradságáért, szorgalmaért és a közel 2500 főből álló közönségnek nyújtott élvezetért fogadja őszinte és meleg üdvözlötünket, nemes intenciójához pedig szívből gratulálunk.

Jörök József polg. isk. tanár.

HIREK.

Személyi hir. Dr. Balla Aladár főispán e hó 3-án a délutáni gyorsvonattal Dr. Demetrovits Vladimir polgármester és Dr. Marczekovich Imre társaságában hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A polgármester és főjegyző főleg a villamos vasut építésére vonatkozó miniszteri engedély mielőbbi kieszközlése végett és a nagy beruházási kölcsön iránti tárgyalások ügyében fog eljárni.

Csendőri szemle. Czigler Károly tábornok, a m. kir. esendőrség főfelügyelője e hó 3-án Zombor felől Ujvidékre érkezett, hogy az itteni esendőrszakasznál szemlélet tartson.

A főrabbi ünneplése. Az ujvidéki iskolák izraelita növendékei az elmúlt pünkösdi vasárnapján ünnepelték lelképászorukat és hittanárukat, lelkészkedésének 40-ik évfordulója alkalmából. A gimnázium abiturientienseit illeti a kezdeményezés érdeme, akik a polgárlányiskola vezetőivel szövetkezve, páratlan buzgalommal és lelkesedéssel alig 2–3 nap alatt szervezték, rendezték ünnepélyüket, ősz főpapjuknak egy pár órának felejtetetlen emléket szerezve. Már a kora délelőtti órákban, rajokban gyűltek össze az ifjak a Zrinyi Ilona utcának a főposta felé eső torkolatánál. Zsibongva álltak csoportokban, tele életkedvvel és lelkesedéssel. A rendezőknek első szavára iskolák szerint harmas sorokban álltak fel és menetté alakulva, haladtak a Kossuth- és Rákóczi-utca végig. — A hitközségi díszterem, — amely ez alkalomra virágos kertté változott át, — fogadta be a nagy tömeget, akikhez még díszes közönség is csatlakozott. Elhelyezkedvén, az iskolák felsőbb osztályaiból alakult 9 tagú küldöttség ment megkérendő az ősz főpapot a megjelenésre. Zúgó éljenzés

fogadta be
szónok bes
Hegedüs
ekkor ün
ifjúság me
nem muló
ki bölcsök
keresztül
és vezérük
széd igen
akik ismét
szeretett p
mán (keres
iskola) bes
iskola rész
ünnepeletne
Egész val
fojtott har
nos figyelt
got, hogy
hittanári m
munkát, a
szeretet és
vetéseket
még ápol
és a kertés
Kéri az i
hogy örök
nevezhess
szeretett,
lesz azutá
igen nagy
még a na
a gyöngét
kogás jel
megtalált
zugott a
mosolyog
Az arcon
örülnek, l
gethetik.
tos ünne
a magyar
kelte, kar
is sikerül

A tis
telep ügy
u. 3 órak
értekezlet
figyelmük
összejöve

Elha
cé lövész
hirdetett
miatt me
hétre, ju
a falrag
szerint ju
gyermekb
ságát.

Eske
hétfn ve
szonyt. A
állomásfő

Any
május 28.
18, még

Az t
tősége m
naparti v
hirdet. N
és gazda

Jubi
kel. lelke
40 éves
használt

Halá
hatósági

fogadta beléptekor, amely csak az ünnepi szónok beszédének megkezdésekor szűnt meg. Hegedüs Ferenc (gimn.) tartotta meg ekkor ünnepi beszédét. Kifejezte az egész ifjuság mély hálóját, szeretetét és soha el nem muló ragaszkodását lelki atyjuk iránt, ki bölcsőiknél állott már és hosszú éveken keresztül volt jószágos tanítójuk, irányítójuk és vezérük. A mély gondolkodásra valló beszéd igen nagy hatással volt az egybegyűltekre, akik ismétellen meg megragadták az alkalmat szeretett papjukat megéltenezni. — Hauser Kálmán (keres. iskola) és Brandweisen (polg. fiu iskola) beszélt még röviden, aztán a polg. leányiskola részéről Wolf Mariska nyújtotta át az ünnepeltnek a leányok remek virág ajándékát. Egész valójában megrendülve, a meghatottság fojtott hangján szólalt meg a főrabbi, általános figyelem között. Figyelmeztette az ifjuságot, hogy őt ne bucsuztassák ám, azért mert hittanári működése most véget ér. „Azt a munkát, amit megkezdtem, amidőn Önökbe a szeretet és erkölcs magvait hintettem el, ama vetéseket nekem még látnom kell, oltásaimat még ápolni akarom, az apa gyöngédségével és a kertész gondosságával” mondta kipirulva. Kéri az ifjuságot, engedje meg tovább is, hogy örködjék fölőtte, fiainak, gyermekeinek nevezhesse azokat, kiket eddig is családjaként szeretett, igéri, hogy hű és szerető pásztoruk lesz azután is. A klasszikusan tömör beszéd igen nagy hatással volt az egybegyűltekre, még a nagyobbak szemébe is könnyet csalt, a gyöngébbik nem padjaiban egy-egy felzokogás jelezte, hogy az ősz ünnepelt szavai megtalálták a szívékhöz vezető utat. Percekig zugott a taps és éljen, az ősz főrabbi pedig mosolyogva nézte az őt körülvevő ifju sereget. Az arcok lángolása mutatta, hogy mennyire örülnek, hogy legkedvesebb tanárukat becézgethetik. Nem is fejezhette be ezt a magasztos ünneplést egyéb, mint az „Isten áldd meg a magyart”... hangjai. Kétszáz torkán énekelte, karmester, vezető nélkül és talán azért is sikerült jobban... F. I.

A tisztviselő-telep. A limáni tisztviselő-telep ügyében az érdekeltek 8-án, kedden d. u. 3 órakor a városháza kis tanácstermében értekezletet fognak tartani. Ezen az uton is figyelmükbe ajánljuk az illetőknek, hogy az összejövetelen mindenestre jelenjenek meg.

Elhalasztott lövöldöl mulatság. A polg. cé lövész-egyesület által pünkösdi vasárnapjára hirdetett nagy kerti mulatság a rossz időjárás miatt megtartható nem levén, mához egy hétre, június 13-ára halasztatott; tehát nem a falragaszkok multkori előzetes tudósítása szerint jun. 6-án tartatik, mert jun. 6-án a gyermekbarátok egylete tartja meg a mulatságát.

Eszküvő. Pajer József máv tiszt pünkösdi hétfőn vezette oltárhoz Rauch Teréz kisaszszonyt. A násznagyi tisztet Skuteczky Emil állomásfőnök és Winkle István teljesítették.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki hivatalnál május 28. — június 4-ig bejelentett születések 18, még pedig 6 fiu, 12 leány; meghalt: 9.

Az ujvidéki szociáldemokra párt vezetősége ma vasárnap, jun. 6-ra Ruzsicska dunaparti vendéglőjében nyilvános népgyűlést hirdet. Napirenden van: 1) a mai politikai és gazdasági helyzet, 2) a sajtó jelentősége.

Jubileum. Sztankovits Zarija ujvidéki g. kel. lelkész e héten ünnepelte papságának 40 éves jubileumát, melyet hívei ovációra használtak fel.

Halálozás. Martonoski Tósa a törvényhatósági bizottságnak hosszú éveken át vá-

lasztott tagja, e hó 3-án életének 78. évében meghalt. Temetése e hó 4-én nagyszámu ismerőseinek igen élénk részvétele mellett ment végbe. Az elhunytban Bradvarovics Koszta, a „Zasztava” szerkesztője, apósát gyászolja.

Árverezési hirdetés. Ezennel közhírre tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elarusítandó kézbesíthetlen és fölös áruk nyilvános árverezése az Ujvidék állomásunkon lévő raktárban 1909. évi június hó 22-én délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. c. közönség ezennel meghívatik. Skuteczky állomásfőnök.

Szurkálás. Matics Pánta kovácssegéd és Kovács (Csörgös) István molnársegéd csütörtökön délután a vashid közelében valami felett összeszólalkoztak, mire Kovács kését rántotta elő és azzal Maticst összeszurkálva elmenekült. Maticst az arra haladók találták meg később a földön nagy vértócsában fekvő. Az esetről értesített rendőrség Maticst a kórházba szállította, Kovácsot pedig letartóztatta.

Baleset. Petrovics Tódor, ki a Wolf és Trosztler cég fatelepén volt alkalmazásban, szerdán délelőtt valamibe megbotlott és oly szerencsétlenül esett el, hogy a csizmaszárába dugott nagy kés jobb lábán az összes ereket átvágta. A súlyosan sérült embert a városi kórházban ápolják.

Libatolvaj. Ófutakon sűrűn merült fel a gazdák részéről a panasz, hogy a legelőről egész farka libákat lopnak el. A héten rendőrségünk is privatim értesült az esetről és a tettetést még aznap csütörtökön Jankuics Péter ófutaki lakos személyében elfogta, amint a Dunán csolnokon 4 drb öreg és 12 drb idei libát hozott eladásra Ujvidékre. Jankuics 87 liba ellopását ismerte be és vallomása alapján tettes társai és az orgazdák ellen is az eljárás folyamatba tétetett.

A bajai iskolák államosítása. A vallás-és közoktatásügyi miniszter a bajai községi iskoláknak állami kezelésbe leendő átvétele ügyében folytatandó tárgyalásokra Halász Ferenc min. tanácsost küldte ki.

Pályázat utazási ösztöndíjra. Törekvő fiatal iparosok figyelmébe. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy, a kereskedelemügyi miniszter ur által adományozandó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréseért bélyegtelen kérvényen folyamodhatnak a kamara kerületéből (Szeged, Hmvásárhely, Baja, Szabadka, Csongrád megyék) oly törekvő és kellőleg képesített iparos ifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. Felsorolandók és illetőleg igazolandók a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya, részletesen megjelölve, valamint az is, valjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és valjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. A folyamodónak kötelezettséget kell vállalnia aziránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. Azok, kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az

ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorukért atyjuk-, vagy gyámjuknak kell jót állaniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében. A pályázatok a szegedi kereskedelmi és iparkamarához küldendők be.

A B. B. vármegyei gazdasági egyesület május 31-én, pünkösdbétfő d. e. 9 órakor az egyesület székházában, Zomborban rendes évi közgyűlést tartott Elnöki megnyitása, évi jelentéseken és előterjesztéseken kívül az elnökség és az igazgató-válaszmány tagjainak 3 évre leendő megválasztása is napirenden állott.

Import-statisztika. Az osztrák kereskedelmi miniszteriumnak az Ausztria-Magyarország közti 1908. április havi áruforgalmáról kiadott statisztikai kimutatása szerint a Magyarországból való bevétel Ausztriába 87-9 millió kor., a Magyarországra irányult kivitel 103-6 millió kor. volt. A januártól bezárólag áprilisig terjedő hónapokban Magyarország kivitele 336-5 millió kor., Magyarország behozatala Ausztriából 411-2 millió kor. Az ideiglenes kereskedelmi mérleg tehát jan. — ápr. hónapokban Ausztria javára 74-7 millió korona aktivumot tüntet fel az előző év hasonló időszakában 82-1 millió koronával szemben.

Mérsékelt áru menettérti jegyek életbe léptetése. A máv igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi június hó 1-től a Szabadka-Zombor-palánkai h. é. vasut Pacsér állomásról Szabadkára és vissza vagy viszont 1-80 korona menetáron III. osztályu 2 napig érvényes mérsékelt menettérti jegyek fognak kiadni.

Módosított katonai dijszabás. A honvédelmi miniszter körrendelete szerint a vasuti szállítmányokra vonatkozólag érvényes „Katonai dijszabás” akként módosított, hogy a be nem osztott (állományba nem vett) ujoncok és póttartalékosok a békében lakóhelyükről tényleges szolgálatra, vagy katonai kiképzetésre való bevonulásuk alkalmával behívó jegyüknek a vasuti pénztárnál való bemutatása mellett rendszerint ajánlati lapjuk, katonai igazolványuk vagy honvédkönyvüknek a vasuti pénztárnál való bemutatása mellett pedig csak akkor vehetik igénybe a katonai dijszabás szerinti kedvezményt, ha utóbb jelzett okmányokon a lakóhely előljárósága részéről a következő záradék foglaltatik: „Érvényes behívójeget helyett tényleges szolgálatra, katonai kiképzetésre való bevonulásra.”

Hamis élelmi cikkek ellenőrel. A földmivélsügyi miniszter leiratot intézett a városi tanácshoz, mely szerint az országos vegykeresletti állomásnak három vegyészét megbizta, hogy a város területén előforduló élelmiszerek hamisítás esetén megvizsgálják a felküldendő élelmi cikkeket.

A nemzetközi kertészeti kiállítás művészeti tárgydíjai. A földmivélsügyi miniszter az Országos Magyar Kertészeti Egyesület által 1910-ben rendezendő nemzetközi jubilaris kertészeti kiállítás kiállítóinak díjazására két első állami tiszteletdíj gyanánt értékes képeket engedélyezett és pedig az egyik „Pünkösdi rózsák” Hegedüs Lászlótól, a másik „Két cserépvirág” Baránszky Lászlótól. A képek értéke 300—300 korona. Második jutalmul 2 drb 200 koronás pénzdíjat engedélyezett. A kiállítás magyar, német és francia programjával szívesen szolgál az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkári hivatala. (Budapest IV. Koronaherceg-utca 16).

A tisztli ügyészek ellen. A zombori ügyvéd-egylet értekezletet tartott s elhatá-

rozta, hogy feliratot intéz úgy a belügy- mint az igazságügyminiszterhez, hogy a városi és vármegyei tisztí ügyészeket tiltsák el a magán gyakorlattól.

A bácskai vicinálisok. A két bácskai h. é. vasut május 28-án tartá meg Budapesten ez évi rendes közgyűlését. A Halas-Bácsalmás-Régőce h. é. vasut az 5. üzletéről számolt be s 134.803 k. hasznót mutat ki; a b. hodrog-megyei egyesült h. é. vasutak pedig a 4-ik üzletét 502.882 kor. nyereséggel zárta.

Diana sóborszesz mint háziszor kapható az egész országban. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Magyon kellemes hiúsító. Az összes üzletekben fejbedörzsölésre és borotválkozás után arcfeccenkendezésre az urak használják. A fájdalmakat azonnal csillapítja. Maszirozásra általánosan minden házban csakis *Diana sóborszesz* használnak. Egy üveg 40 fillér.

Messaline - és „Henneberg”
Radium - selyem, 135 kor.-tól
Louisine - Selyem - főljebb, bórmentve
Taffet - és vámentesen.
Minta postafordul-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
Seidenfabrikt. **Henneberg** in Zürich.

Nyilt-tér*).

A májusi éjjel határozottan csodálatos volt,

de mégis derokasan meghütöttem magamat. Nos, szerezen nekem a leggyorsabban a gyógy-szertárból vagy a drogériából egy skatulya szo-deni ásványpasztillát, — de Fay-féle valódit! — hogy megszabaduljak ettől a bajtól. Arra nines időm, hogy huruttal bibelődjem és hála Isten, a hurutnak nem is kell megőregednie, mióta a jótékony Fay-féle valódi szodeni ren-delkezésre áll. Hiszen egy skatulya csak 1 ko-rona 25 fillér, de utánzatot a legnagyobb hatá-rozottsággal vissza kell utasítani.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra:
W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Étvágytalanság, emésztési zavarok
ROHITSCHI „Tempelforrás” időszaki ivása által a legkönnyebben megszüntethetők. Régebb és idült bajoknál a „Styriaforrás” (erősebb) előnyben részesítendő.

Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest V.
Báthory-utca, 8. 2-3

Felölös szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Meghívó.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-zönség becses tudomására adni, hogy f. é. június hó 7-én, hétfőn a kerthelyisé-gemben halpaprikást rendezek, melyen mindenki szívesen láttatik.

Tisztelettel
Koplovits József,
vendéglős.

Meghívó.

AZ UJVIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR

1909. június 20-án délelőtt 10 órákor saját székházában

renkivüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket az alapszabá-lyok 16 §*) ra való utalással ezennel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

A f. évi február 14-én megtartott rendes közgyűlésen az igazgatóság kiegészítésére tett indítvány fölötti határozathozatal és az indítvány elfogadása esetén 2 igazga-tósági tag választása - - - - -
Az igazgatóság.

*) Közgyűlésen résztvehetnek mindazok a részvé-nyesek, a kik egy vagy több részvény birtokosai s mint ilyenek, a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a társulat részvénykönyvébe beiktatták s e részvényeket le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés megtar-tása előtt legalább 8 nappal Ujvidéken az intézőnél és Budapesten a Budapest—Lipótvárosi takarékpénztár-nál letétteményezték.

Kötélverő munkást

állandó jó keresetre munkavezető gyanánt keresünk. Csakis első rendű munkások ajánl-kozhatnak eddigi működésük részletes köz-lésével.

Cim: *Radó Samu és Jársa* kötélgyártók
3-3
Nagyvárad.

Kitünő és finom bor

saját hegyi szőlőből a mai naptól fogva 1 litertől kezdve dugaszolt palaekokban minden időben kapható alulirotnál, még pedig literenkint

1 üveg finom asztali bor 60 f. 1 üveg finom rizling 70 f.
1 „ „ gyenge siller (Fuchs) 50 f. 1 „ „ vörös Bodeaux 1-60 f.
1 „ „ siller bor 60 f.

A palackért 20 f. betét szedetik, mely azonban a palack visszaszállításakor meg-térítetik.

Boraimat 50 litertől felfelé, nagyban is árusítom. Finom és jóízű borok kedve-lőinek és barátainak ajánlom, hogy legalább próbakísérletet tegyenek.

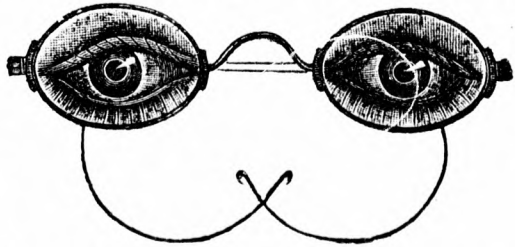
Ujvidék, 1909. június 3.

1-6

Georgievič János,
Kossuth Lajos (fő-)utca, 3.

Lakodalmi és alkalmi ajándékok

legolcsóbb bevásárlási forrása

KRAUSZ SAMU

órás-, ékszerész- és látszerésznoi
UJVIDÉK, Ferenoz József (fő)-tér 8.
az „Erzsébet” szálloda mellett.

órák-, ékszerek, arany és ezüst áru, ugyszintén Argentor-esüst és Chinaezüst árak a legszebb kivitelben és a legolcsóbb árak mellett.

Szemüvegek és orrcsüptetők valódi Rathenowi kristály üveggel, jótállás mellett.

Egyedül jó ezüst tisztító róz üvege 40 és 60 fill.

Matkovits

szobafestő

és mázó

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMLOMHÁZ.

Rókus

EGY SZŐLŐTELEP

gyümölcsfákkal, szép nagy, 3 szobás lakással, gazdasági melléképülettel, előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kempl György** tanár Zrínyi-utca 33.

Ugyancsak a *Mátyás király-utca 14. a)* szám alatti új ház, vasuttól 5 pernyi távolságra, szabad kézből eladó. 1-5

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknel, bedörz-..... söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **D. Richter** gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN BÄRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSÉG. LÖERŐ DRANKINT KB. 1x-2 FILLER ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

Miért vesz minden szegény és gazdag DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkiván egy jó **masszirozást.**

Mert bedörzsolés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megeröltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA SÓSBORSZESZ.

Bedörzsolés utján a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA**-sósborszeszt visznek magukkal. Mert a **DIANA**-sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvjaa a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipárlását, a gyakori mandula- és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat

Munkások,

akik testi erejük utján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA**-sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsolés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborszesz” üvegeket nem veszünk vissza.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett | Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér. | Egy n. üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fillér. | Egy legn. ü. Diana sósborszesz 2 kor. 20 fillér.

Hivatalnokok, díjnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálsabb szert nem találnak a **DIANA**-sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a **DIANA**-sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arcbört simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbúzs megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdeséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szervenvedők állítása szerint a **DIANA**-sósborszesz biztosan hat és a legolcsóbb háziszert.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA SÓSBORSZESZT

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőtelve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel:

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsolés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.
Mert a bágyadtság a homlok bedörzsolése által végképpen elmúlik.
Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsolés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

13290. szám.

Kig. 1909.

Pályázati hirdetés.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa az újalkotott szervezeti szabályrendelet 286. §-a alapján pályázatot hirdet 1) a megüresedett és élethossziglanra szóló, főispáni kinevezés útján betöltendő, évi 4400 korona fizetés, két egyenkénti 300—300 korona ötödéves pótlék, évi 900 korona lakáspénz, 800 korona működési pótlék, 200 korona kocsiatalány és 150 korona ruházati-pótlék élvezetével egybekapcsolt rendőrfőkapitányi;

2. az esetleg üresedésbe kerülő, a legközelebbi tisztújításig szóló, választás útján betöltendő évi 3200 korona fizetés, 2 egyenkénti 300—300 korona ötödéves pótlék és 800 korona lakáspénz élvezetével egybekapcsolt adó-és pénzügyi tanácsnoki;

2. főispáni kinevezés útján betöltendő évi 2000 korona fizetés, 2 egyenként 200 koronás negyedéves pótlék, évi 800 korona napidij-atlány és 490 korona lakáspénz élvezetével egybekapcsolt segédmérnöki;

4. az élethossziglanra szóló választás útján betöltendő 1600 korona évi fizetés, 2 egyenkénti 200 koronás ötödéves pótlék és évi 490 korona lakáspénz élvezetével egybekapcsolt katonai-nyilvántartói; végül;

5. az esetleg üresedésbe kerülő élethossziglanra szóló, választás útján betöltendő 1400 korona évi fizetés, 2 egyenkénti 100 koronás ötödéves pótlék és 420 korona évi lakáspénz élvezetével egybekapcsolt egyik irnoki állásra.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t. c. 1. 3. 5. vagy 19. §§. illetve a városi szervezeti szabályrendelet 214. és 285. §§-iban előírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi június hó 14. napjának délelőtti 12 órájáig a városi tanács iktató hivatalában nyújtsák be.

Későbbben érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1909. évi május hó 29. napján.

Dr. Demetrovits,
polgármester.

2-2

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÖGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvény-képződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitértő hatásnak bizonyult

Orvosilag ajánlva.

Képviselőt és főlerakat: Dietzgen Imre
5-12 Fla cégnél Ujvidék.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
elegendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintúgy felöltőszövetet, turistolódent, selyemkamgarnt stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az élővő, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Szerémi borozó

UJVIDÉKEN.

Kenyér-utca 23. szám.

a Központi Hitelintézetrel szemben.

Ebben a borozóban kizárólag Schwarz József ur legkitünőbb saját termései borai saját főzésű bortörkölye és szilvori Kamenicán a Paraga hogyan fokvó 20 holdas szőlőjéből poharankint és zárt palackokban mérsékelt árakon kerülnek kimerésre.

Megrendelések hordókban 50 literfől feljebb Schwarz Testvérek o. Irodájában Háltér 12. sz.

alatt felvételnek.

Az étkezésben lehet jó és olcsó ételket kapni. 20-52

Gőztéglagyár.

Fraunhofer, Marx és Schneider Ujvidéken ajánlják legjobb minőségű és szép kivitelű: falli-, gép-, kut-, lépeső-, kövezőtéglákat és cserepeket stb. a legolcsóbb napi árak mellett.

Megrendelések alkalmával kérjük a nagyérdemű közönséget megbizottunkhoz, Profuma Károly urhoz (Zrinyi Jóna, ezelőtt Kityó-utca 14. sz.) fordulni. 10-10

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítőszert a

PÖLDES-fele **MARGIT CRÈME.**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szőpöt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot teherré, simává varazsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1:20 k, Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-areviz 1 korona.

Kapható: Ujvidéken, Grossinger Károly, Lukács Zeigmond, Nenzdevió VI. Vults János, Klein Oszkár drogeria.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főter, saját ház Pazar berendezés, látványosság. Telefon 105.

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termései borok, valódi szerémi szilvori kereskedés.

Bel- és külhoni borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservék
Vadak
Hizlalt szárnyas
Finom felvágott és hus-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler-Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Önközött gyümölcs.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia poszagok
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Özsonnák és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Árlap ingyen és bérmentve.

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém Ujvidék város és környéke mélyen tisztelt közönségének szives tudomására hozni, hogy Ujvidék, fő- (Kossuth Lajos) utca 25. sz. alatt az udvaron a fényképészeti műteremben

STOJKOVITS J. IVÁN

cég alatt gazdag készletű s minden modern követelményeknek megfelelő, „az arany méhkas“-hoz c.

ILLATSZER- ÉS KOZMETIKA

Kereskedést nyitottam,

mely higiénikus kötőszerekkel, gummi áru különlegességekkel és fényképészeti cikkekkel is, férfi-műkedvelők részére, van összekötve.

Mint hogy lakbér stb. költségeim nincsenek, de nagy kiterjedtségű összeköttetésem révén is, azon helyzetben vagyok, hogy nemcsak kizárólag legjobb minőséggel, hanem a helyi piacon a legolcsóbb árakkal is szolgálhatok.

Vállalatom szives támogatását kérve, a nagyérdemű közönség jóakarátába ajánlja magát

tisztelettel

STOJKOVITS J. IVÁN

kir. és fej. udv. fényképész és illatszerész.

Schleich

doktor tanár készítményei a tudomány mai állása szerint a legkiválóbbak a bőr- és testápolásra:

Schleich dr. tanár bőrkremje,

Schleich dr. tanár viaszpasztaszappana

Schleich dr. tanár márványszappana,

Schleich dr. tanár viaszpasztája.

Kapható gyógytárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben stb.

Tessék brosurát kérni a testápolásról a nagybani terjesztő helyről: WIEN, I., KARLSPLATZ 3.

Vásárláskor tessék ügyelni, hogy minden csomagon rajta legyen a föltaláló névaláírása: Prof. Dr. Schleich. (Törv. védve).

Gyár Németország részére: BERLIN S. W.

Raktárak Ujvidéken: Küchler B. gyógysz., Klein O. drog., Nenadovits J. gyógysz. valamint minden gyógytárban, droguista és illatszerüzletben.

7-10

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomor-
baj ellen
Borszéki Fokut, az ásványvizek királya,
köszvény ellen
Borszéki Kossuth, vörsgónyság ellen
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz

Baross, vesebaj ellen
Borhegyi, húgyhajtó
Boholti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légcsőhurut ellen
Hargitaligefi, üdítő ital

Horgász, átvágygerjesztő
Káson-fokut (Salutaris) jód és lithium
tartalmu
Répáti, ógvényes ásványvíz
Szekély-Selters, idült gyomor-
bajok ellen
Szojkal, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát
és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem
hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

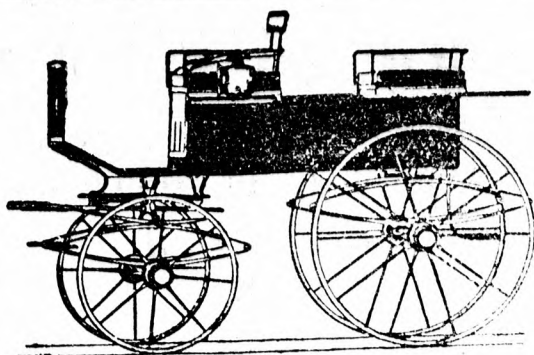
Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

FŐRAKTÁROSOK: Dietzgen Imre Fiai és Wagner Testvérek.

Futókocsik, kétkerekű kocsik, homokfutókocsik, hajtókocsik, vadászati hajtókocsik, coupék nyitott és félfedeles kocsik, landau kocsik, omnibuszok, mentőkocsik, halottaskocsik

valamint mindennemű

luxus- és üzleti- kocsik a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Hajlított kocsialkatrészek nagybani gyártása.

Használt kocsik javíttatnak vagy becseréltetnek.

Legujabb kitüntetés: London 1908. arany érem.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsik- és gőzhajlítógyár gőzfűrésztelep

REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

Megyel — Interurbán Telefon 134.

UJVIDÉK, (a Limán-on).

Ujvidék és vidéke n. é. közönségéhez!
Nagyra becsült pártfogóim szives figyelmébe!

Azon rendkívüli pártfogás, melyben Ujvidék és vidéke n. é. közönsége régóta munkámat eddigi műtermemben részesítette, arra serkentett, hogy ezen kitüntetést még inkább kiérdemlendő — egy, a modern izlés és a műértők közönség igényeinek megfelelő, minden tekintetben

elsőrangu fényképészeti és festészeti műtermet létesítsek.

Ezeket szem előtt tartva, a külföld elsőrangu műtermei alapján (saját házámban) Petőfi-utca 32. sz. alatt oly műtermet építettem, mely a technika legujabb vívmányai felhasználásával, kényelem tekintetében valamint mintaszerű elegáns berendezésével látványosságot képez.

Eddig is elismert kiváló munkám ezen új művészi hajlékomban célszerű felszerelésével és a legujabb szerkezetű gépek alkalmazásával sokkal fokozottabb mértékben kifejezésre juthat — miért bizvást hiszem, hogy mindenki, ki művészi izléssel kidolgozott fényképet, festményt, vagy nagyítást óhajt, nagyszabásu új műtermemben ép úgy mint eddig, vagy annál is inkább szives rendelkezésivel meg fog bízni.

Kiváló tisztelettel

Petőfi-utca 32. szám (saját ház).

Vajda Dezső,

Telephon 244. szám.

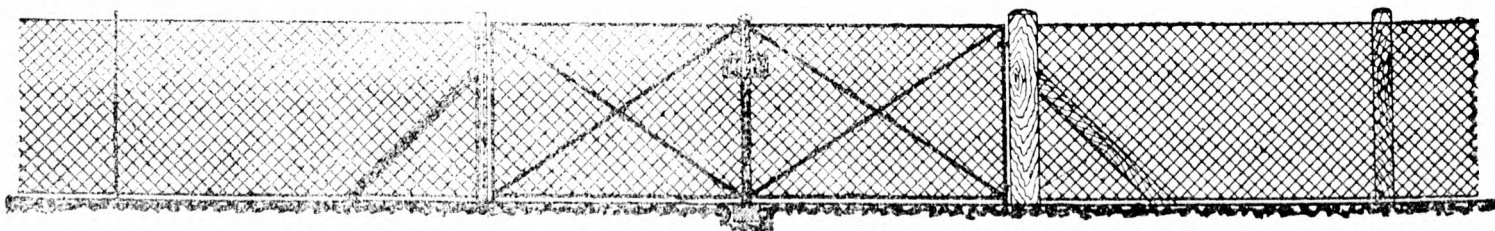
fényképész.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!

Sodronygépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,

a sodrony vastagsága és fonatűrbség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1·20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!